

Sygn. akt IV CSK 464/18

POSTANOWIENIE

Dnia 18 kwietnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wojciech Katner

w sprawie z wniosku A. B. H.
przy uczestnictwie J. R. H.
o podział majątku wspólnego,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 18 kwietnia 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestnika postępowania
od postanowienia Sądu Okręgowego w O.
z dnia 16 lutego 2018 r., sygn. akt IX Ca [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

W wyniku rozpoznania apelacji uczestnika J. R. H. od postanowienia Sądu Rejonowego w G. z dnia 11 maja 2017 r. zostało to postanowienie zmienione, postanowieniem Sądu Okręgowego w O. z dnia 16 lutego 2018 r. w ten sposób, że nowe brzmienie otrzymał pkt I.4. o treści: „prawo użytkowania wieczystego działki nr [...] o powierzchni 0,3054 ha, położonej w B., oraz prawo własności budynku stanowiącego odrębną nieruchomość, dla których prowadzona jest księga wieczysta nr [...], o wartości 52 980 zł”. Z kolei pkt II. otrzymał brzmienie: „Zasądzić od uczestnika postępowania J. R. H. na rzecz wnioskodawczynie A. B. H. kwotę 194 044,94 zł (...) tytułem dopłaty i rozliczenia nakładów, płatną w 34 ratach: pierwsza w wysokości 60 639,14 zł (...) płatna w terminie (...), kolejne 33 raty w wysokości po 4 042,60 zł (...) każda, płatne (...) z ustawowymi odsetkami (...)”. W pozostałym zakresie apelacja została oddalona.

Z treści zmiany postanowienia Sądu pierwszej instancji wynika, że apelacja została uwzględniona tylko w zakresie, w jakim zasądzone świadczenie na rzecz wnioskodawczynie A. B. H. nie zostało rozłożone na raty. W szczególności Sąd Okręgowy stwierdził, że nietrafne jest kwestionowanie przyznania wnioskodawczynie części gospodarstwa rolnego z tej przyczyny, że nie będąc rolnikiem indywidualnym nie ma do tego uprawnienia na podstawie ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego, tymczasem ustawa ta nie ma zastosowania do nieruchomości, która przyznana została wnioskodawczynie.

W skardze kasacyjnej uczestnik zarzucił Sądowi Okręgowemu naruszenie zaskarżonym postanowieniem przepisów prawa materialnego, tj. art. 46¹ w związku z art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego (jedn. tekst Dz.U. z 2018 r. poz. 1405 ze zm., dalej jako u.k.u.r.) przez jego niewłaściwą wykładnię, polegającą na uznaniu, że nieruchomość rolna stanowiąca siedlisko rolne, która po wejściu w życie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zostaje umieszczona w obszarze oznaczonym jako teren istniejącej zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej traci status nieruchomości rolnej w rozumieniu powołanej ustawy. Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego

postanowienia (a nie wyroku, jak pisze we wnioskach skargi) w całości i orzeczenie co do istoty sprawy, zgodnie z żądaniem apelacji, ewentualnie o uchylenie tego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcie o kosztach postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie mogła zostać przyjęta do rozpoznania, ze względu na niespełnienie przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

We wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania skarżący z powołaniem się na art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. wskazał na potrzebę wykładni art. 2 pkt 1 u.k.u.r. "w kontekście odpowiedzi na pytanie", czy nieruchomość rolna stanowiąca siedlisko rolne i wchodząca w skład gospodarstwa rolnego, która po wejściu w życie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zostaje objęta obszarem oznaczonym jako teren istniejącej zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej, traci status nieruchomości rolnej w rozumieniu tej ustawy.

Zagadnienie prawne jest uzasadnione bardziej kwestiami słusznościowymi niż argumentacją prawniczą, ograniczającą się w istocie do dalszego ograniczenia obrotu nieruchomościami rolnymi w noweli u.k.u.r. z dnia 14 kwietnia 2016 r. o wstrzymaniu sprzedaży nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa (...). We wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania nie ma żadnych rozważań na temat pojęcia nieruchomości rolnej, które z wykorzystaniem orzecznictwa i poglądów doktryny mogłyby przekonać do słuszności prezentowanego stanowiska. Odnośnie do potrzeby wykładni nie ma we wniosku żadnego uzasadnienia. Nie ma także odniesienia się do orzecznictwa, które już dawno wyjaśniło problem przedstawiony przez skarżącego. Chodzi w szczególności o postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 maja 2009 r. II CSK 9/09; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 września 2012 r. IV CSK 93/12, a także o wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 16 października 2009 r. II OSK 1632/09 i z dnia 20 stycznia 2016 r. I OSK 679/14 oraz wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 29 marca 2017 r. IV SA/Wa 2513/16 (nie publ.). W szczególności w postanowieniu Sądu Najwyższego w sprawie II CSK 9/09 została wyrażona teza, że „w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z 2003 r.

o kształtowaniu ustroju rolnego nie są nieruchomościami rolnymi takie, które są wprawdzie takimi w znaczeniu przyjętym w art. 46¹ k.c., lecz w planach zagospodarowania przestrzennego są przeznaczone na inne cele niż rolne”.

W tych okolicznościach nie można stwierdzić, aby zostały spełnione przesłanki określone w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c., dlatego na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.